

KOMENTÁŘ

K JAKUBOVU DOPISU

POZNÁMKA:

Všechny biblické citáty jsou z „Překladu nového světa Svatých písem“, revidované vydání z roku 1971, pokud není uvedeno jinak.

Obsah

Úvod k Jakubovu dopisu.....	4	Jakub 3:6.....	67
1. KAPITOLA.....	8	Jakub 3:7.....	68
Jakub 1:1.....	8	Jakub 3:8.....	69
Jakub 1:2.....	10	Jakub 3:9.....	70
Jakub 1:3,4.....	11	Jakub 3:10.....	72
Jakub 1:5.....	12	Jakub 3:11,12.....	73
Jakub 1:6.....	13	Jakub 3:13.....	74
Jakub 1:7,8.....	14	Jakub 3:14.....	76
Jakub 1:9,10.....	15	Jakub 3:15.....	77
Jakub 1:11.....	16	Jakub 3:16,17.....	78
Jakub 1:12.....	17	Jakub 3:8.....	82
Jakub 1:13.....	18	OTÁZKY KE STUDIU.....	83
Jakub 1:14.....	19	4. KAPITOLA.....	88
Jakub 1:15.....	20	Jakub 4:1.....	88
Jakub 1:16,17.....	21	Jakub 4:2.....	89
Jakub 1:18.....	22	Jakub 4:3.....	90
Jakub 1:19.....	23	Jakub 4:4.....	92
Jakub 1:20.....	24	Jakub 4:5.....	93
Jakub 1:21.....	25	Jakub 4:6.....	94
Jakub 1:22.....	27	Jakub 4:7.....	95
Jakub 1:23,24,25.....	28	Jakub 4:8.....	96
Jakub 1:26.....	29	Jakub 4:9.....	97
Jakub 1:27.....	31	Jakub 4:10.....	98
OTÁZKY KE STUDIU.....	32	Jakub 4:11.....	99
2. KAPITOLA.....	38	Jakub 4:12.....	103
Jakub 2:1.....	38	Jakub 4:13.....	104
Jakub 2:2,3.....	39	Jakub 4:14, 15.....	105
Jakub 2:4.....	40	Jakub 4:16,17.....	106
Jakub 2:5.....	41	OTÁZKY KE STUDIU.....	107
Jakub 2:6.....	42	5 KAPITOLA.....	111
Jakub 2:7.....	43	Jakub 5:1.....	111
Jakub 2:8.....	44	Jakub 5:2,3.....	112
Jakub 2:9,10.....	45	Jakub 5:4.....	113
Jakub 2:11.....	46	Jakub 5:5.....	114
Jakub 2:12,13.....	47	Jakub 5:6.....	115
Jakub 2:14.....	48	Jakub 5:7.....	116
Jakub 2:15-18.....	50	Jakub 5:8,9.....	117
Jakub 2:19.....	52	Jakub 5:10.....	118
Jakub 2:20,21.....	53	Jakub 5:11.....	119
Jakub 2:22.....	54	Jakub 5:12.....	120
Jakub 2:23.....	55	Jakub 5:3.....	122
Jakub 2:24,25.....	56	Jakub 5:14.....	123
OTÁZKY KE STUDIU.....	57	Jakub 5:15.....	125
Jakub 2:26.....	57	Jakub 5:16.....	126
3. KAPITOLA.....	62	Jakub 5:17.....	128
Jakub 3:1.....	62	Jakub 5:18,19.....	130
Jakub 3:2.....	64	Jakub 5:20.....	131
Jakub 3:3,4.....	65	OTÁZKY KE STUDIU.....	132
Jakub 3:5.....	66		

Úvod k Jakubovu dopisu

JAKUBŮV dopis je výzvou, aby všichni, kteří se hlásí k víře v Krista, projevovali praktické křesťanství. Z důkazů je patrné, že Jakub, který napsal tento působivý křesťanský záznam, nebyl apoštolem, ale že to byl nevlastní bratr Pána Ježíše Krista. (Viz komentář ke kapitole 1.) Jakub musel napsat svůj dopis někdy před rokem 62 n. l. Podle židovského historika Josepha dal v tom roce saduceus a velekněz Ananus přivést Jakuba před sanhedrin a pak jej dal ukamenovat. Někteří vědci se domnívají, že Jakub psal kolem roku 60 n. l.¹

Všeobecně se uznává, že místem psaní byl Jeruzalém. Všechna biblická svědectví ukazují, že Jakub žil v Jeruzalémě a že tam zůstal, zatímco apoštolové se věnovali rozšiřování křesťanského poselství do jiných částí země. Jakub byl zřejmě významnou osobností v jeruzalémském sboru. (Sk. 2:17; 15:13; 21:18; 1. Kor. 15: 7; Gal. 1: 19; 2: 9, 12) Jeho dopis je označován jako „všeobecná epištola“, protože nebyl adresován žádnému určitému sboru nebo člověku na rozdíl od většiny dopisů apoštola Pavla a Druhého a Třetího dopisu Janova.

Podle informací, jež vyplývají z tohoto dopisu i z jiných biblických zpráv, byl již křesťanský sbor pevně založen a křesťanské učení bylo jasně vyjádřeno. Z knihy Skutků i z dopisů Pavlových a Petrových je patrné, že se sbory tvořily v celém tehdejší civilizovaném světě. Potvrzuje to i Jakubův pozdrav, který je adresován „dvanácti kmenům [duchovního Izraele], které jsou rozptýleny“. - Jak1: 1.

Jakub se zaměřuje na některé problémy, jež vyvstaly ve sborech. Jedním z problémů, které vyvolaly mnoho obtíží, bylo nesprávné porozumění a nesprávný výklad o velkorysém daru spravedlnosti skrze víru. (Řím. 5:15-17) Někteří jednotlivci nesprávně tvrdili, že křesťan, který má víru, nepotřebuje skutky - že víra nemá se skutky nic společného. Přehlíželi skutečnost, že pravá víra se projevuje určitou činností. Tím popírali, že Kristus „dal sám sebe za nás, aby nás vysvobodil z každého druhu bezzákonosti a očistil pro sebe lid, který mu obzvláště náleží, horlivý pro znamenité skutky“. (Tit. 2: 14) Jakub polemizoval s názorem některých křesťanů, že stačí, aby křesťan měl čistě rozumovou víru. Podle toho by víra nemusela nijak působit na srdce. Tento názor by také popíral, že víra má moc přimět člověka, aby změnil svou osobnost a svůj život a aby činným způsobem projevoval svou víru a dělal něco pro druhé. Kdyby zůstali při tomto názoru, byli by jako lidé, o nichž

1 F. J. A. Hort, podle *Komentáře k všeobecné epištole Jakubově*, str. 32, od R. V. G. Taskera (angl).

Pavel říká, že mají „způsob zbožné oddanosti, ale vzhledem k její síle se prokazují jako falešní“. - 2. Tim. 3:5

Nemáme tomu rozumět tak, že by Jakub mluvil proti nauce o spravedlnosti „nezávisle na skutcích zákona“, kterou Pavel jasně definuje ve třetí a čtvrté kapitole Římanům. (Řím. 3:28) Jakubovy poznámky a rady ohledně křesťanského chování jsou vždy založeny na 'víře našeho Pána Ježíše Krista'. (Jak. 2:1) Jakub rozhodně neříkal, že skutky samy o sobě mohou vést k záchraně. Nemůžeme si vymyslet nějaký správný vzorec nebo si vytvořit nějaký systém, podle něhož bychom se mohli propracovat k záchraně. Na prvním místě musí být víra. Jakub jasně zdůraznil, že dobré činy přijdou samy od sebe, ze srdce, budeme-li mít správnou pohnutku láskyplně a soucitně pomáhat lidem. Ježíš dal v tom směru příklad svým životem. Zákon, jímž se řídí křesťan, je 'zákonem svobodných lidí', a ne nějaký zákoník, jako byl mojžíšovský Zákon. (Jak 2:12; Řím 2:29; 7:6; 2. Kor 3:6) Křesťan má na srdci napsaný Boží zákon. - Jer 31:33; Žid. 8:10.

Jakub ukazuje, že by žádný křesťan neměl soudit svého bratra a neměl by určovat nějaká lidská měřítka pro dosažení záchrany, ačkoli může bratra povzbuzovat a může jej podněcovat ke znamenitým skutkům; může dokonce svého bratra napomínat, jestliže je k tomu určitý biblický důvod a má-li též biblické důvody pro to, co říká. (Jak 4:11,12; Gal 6:1; Žid 10:24) Pravé skutky musí být konány v souladu s vedením, jež poskytuje Boží slovo. Skutečný křesťan nebude nic dělat za zvyku a nepotřebuje podrobný soupis pravidel. Dobré skutky také nekoná jen proto, aby se líbil lidem. Má-li tedy někdo pravou, živou víru, bude pak samozřejmě konat i znamenité skutky, což znamená, že bude také kázat dobré poselství o království a učit o něm. (Mat. 24:14; 28:19, 20) Budou to dobré skutky, které Bůh odmění, protože je člověk koná z oddaného srdce. Ale ten, kdo se snaží získat spravedlnost na základě podrobně definovaného systému o tom, co se „smí“ a „nesmí“, nebude mít úspěch. Taková "spravedlnost" je od lidí, a ne od Boha.

Do té léčky upadli Židé. „Protože..., neznali spravedlnost Boží, ale usilovali zřídit svou vlastní, nepodřídili se spravedlnosti Boží.“ (Řím. 10:3) Apoštol Pavel zde chce říci, že se Židé snažili získat spravedlnost skutky zákona, místo aby se chopili prostředku k získání spravedlnosti, který opatřil Bůh, totiž Ježíše Krista. (Řím 3:21, 22) Jejich způsob uctívání činil Boží slovo neúčinným. (Mat 15: 6,9) Ježíš řekl o židovských vůdcích: „Svazují těžký náklad a vkládají jej na ramena lidí, ale sami nejsou ochotní jím ani prstem pohnout.“ - Mat. 23:4.

Je jasné, že Jakub chtěl svým dopisem napravovat výstřelky, k nimž docházelo v tehdejších sborech. Jeho dopis však platí stejně silně v každé době. Kromě rad, které dává, aby uvedl věci na pravou míru, podporuje spisy apoštolů a dále objasňuje skutečnou podstatu pravého uctívání, které je

dynamické, působí na srdce, na celý život a osobnost a také na rozum. Pomocí výstižných přírovnání ukazuje, že náboženství bez morálky, které nemá praktickou cenu, to znamená jestliže člověk nepomáhá lidem ve svém okolí, je v Božích očích mrtvé. Jeden komentátor Bible poukazuje na zajímavou myšlenku:

„Kdykoli víra nepramení z lásky, a dogma, jakkoli ortodoxní, nemá vztah k životu, kdykoli, jsou křesťané v pokušení upadnout do egocentrického náboženství a neberou zřetel na sociální a hmotné potřeby jiných, nebo kdykoli svým způsobem života popírají vyznání k němuž se hlásí, a více usilují o přátelství se světem než o přátelství s Bohem, má jim Jakubova epištola co říci, ale oni to ke své škodě přehlížejí.“²

V Jakubově dopise je však ještě jiná znamenitá hledisko splňující potřeby křesťanů vždy a všude. Ukazuje totiž, jak může křesťan podstupovat zkoušky a vycházet z nich úspěšně, vítězně. V Jakubových slovech je velká útěcha pro toho, kdo trpí v pokušení, pod nátlakem a v pronásledování, Jakub psal v době, kdy křesťané nejen podstupovali těžké pronásledování, ale kdy záležitosti římského národa měly brzy nabýt vzhledem ke křesťanům prudšího spádu.

Krátce po tom, kdy psal Jakub, obvinil římský císař Nero křesťany v Římě, že v roce 64 n. l. způsobili rozsáhlý požár, který zničil velkou část města. To ovšem vedlo k pronásledování křesťanů v celé říši. Potom o něco později, v roce 70, zpusťovala římská vojska Jeruzalém a judskou zemi. Křesťané v Jeruzalémě a v okolí uposlechli Kristovy výstrahy, uprchli před zničením města z Judeje, zachránili si život, ale ztratili svůj majetek a museli čelit mnoha těžkostem.

Vzhledem k těmto okolnostem byl tedy Jakubův dopis časový. Křesťané však potřebují vytrvalost, ať již jsou v těžkém pronásledování, či nikoli. Nemohou totiž uniknout životu ve světě, který se posmívá křesťanským zásadám. Kromě toho se setkávají s lidskou slabostí, s nemocemi a mnoha jinými problémy. Jakubova slova o vytrvalosti, jež vysvětlují, jak Bůh poskytuje křesťanům moudrost, aby vytrvali, jsou pro křesťanský život nezbytně nutná.

Ačkoli Jakubův dopis byl jednou z posledních knih Křesťanských písem, jež byla uznána jako kanonická, nemohou být pochyby o tom, že je nedílnou částí inspirovaného psaného Božího slova a že je úzce spjat s ostatním Písmem a s Kristovým vlastním osobním učením, Jakub cituje nebo uvádí hebrejské texty ohledně stvoření člověka (Jak 3:9; 1.Mojž. 1:26), Abraháma a Raab (Jak 2:21-25; 1.Mojž. 15:6; 22: 9-12; Jozue 2.kap.; Iz. 41:8), Joba

² *Komentář k Tyndalovu Novému zákonu, Všeobecná epištola Jakubova*, od R. V. G. Taskera, str. 10, odst. 2 (angl.).

(Jak 5:11; Job 1:13-22; 2:7-10; 42:10-17), Zákona (Jak 2:8,10,11; 2. Moj 20:13,14; 3. Moj 19:18; 5. Moj 5:17,18) a Eliáše (Jak 5:17,18; 1.Kr 17:1; 18:1). Je mnoho výrazných příkladů, jež přímo odpovídají výrokům Ježíše Krista. Uvedme si jen některé o pronásledování (Jak 1:2; Mat 5:10-12); o tom, že máme prosit Boha o věci a obdržíme je (Jak 1:5,17; Luk. 11:9-13); o tom, že máme být jak posluchači tak i činiteli (Jak 1:22; Mat 7:25-27); o tom, že se máme oddálit od světa (Jak 4:4; Jan 17: 14) a že nemáme soudit jiné (Jak 4:12; Luk 6:37); o spolehlivosti našeho slova (Jak 5:12; Mat. 5:33-37).

Jakubův dopis má také silné prorocké zaměření a obsahuje mnoho obrazů a přirovnání, čímž se do jisté míry podobá výkladům Ježíše Krista, například kázání na hoře. Jakub, stejně jako jeho nevlastní bratr Ježíš, podbarvuje své výklady o víře, o ovládnání jazyka, o trpělivosti a podobně tím, že poukazuje na hmotné věci - na moře, rostliny, zvířata, čluny, na zemědělce, zemi. (Jak 1:6, 9-11; 3:3-12; 5:7) V tomto poměrně krátkém dopise používá též vyhraněných otázek a více než padesáti imperativů³, a tím vším je Jakubův dopis plný podnětné síly.

Bible by bez dopisu Jakubova nebyla úplná, protože tento dopis zdůrazňuje základní kroky nutné k tomu, aby křesťan postupoval ke svatosti a bližšímu vztahu k Bohu a Kristu i ke spolukřesťanům. Pomáhá křesťanu dosáhnout toho, aby jeho uctívání Boha bylo skutečností, kterou mohou všichni pozorovat, a aby mělo praktickou a budující cenu pro něj samotného i pro jiné. To odpovídá Ježíšovým slovům: „Ať svítí vaše světlo před lidmi, aby viděli vaše znamenité skutky a slavili vašeho Otce, který je v nebesích.“ - Mat 5:16.

Ze čtení tohoto dopisu může tedy čtenář získat i mnoho potřebné útěchy a také značné povzbuzení a vedení při uplatňování křesťanských zásad v každodenním životě. Získává také naději, že mu Bůh bude pomáhat nyní, i ve věčnou záchranu, kterou nabízí těm, kdo jej milují. Věříme, že čtenář Jakubova dopisu i následujícího komentáře věnuje čas na uvažování o věcech, které čte. Jinak by takové studium bylo především rozumové, ale nepřineslo by žádné ovoce. Jsou zde totiž vyjádřeny hluboké pravdy, které působí na srdce. - Žid 4:12.

3 Imperativ - příkaz, požadavek. Jazykově - příkazovací způsob.